

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-05-02

Diarienummer N609-1875/24

Handläggare:

Fredrik Johansson

E-post: fredrik.4.johansson@grundskola.goteborg.se

Yttrande över överklagande av grundskolenämndens beslut om kompletteringsbudget

Förslag till beslut

I grundskolenämnden,

1. Grundskolenämnden översänder förvaltningens förslag till yttrande, daterat 2024-05-02, som sitt yttrande till förvaltningsrätten.
2. Grundskolenämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Den 26 mars 2024 fattade grundskolenämnden beslut om fördelning av nämndens tilldelade ramökning på 100 miljoner kronor (§ 59).

Beslutet har överklagats genom laglighetsprövning. Åtta överklaganden har inkommit till Förvaltningsrätten i Göteborg. Förvaltningsrätten har förelagt nämnden att yttra sig i målet.

Grundskoleförvaltningen bedömer att vissa delar av det överklagade beslutet, ersättningen till kulturskolan och för ökat skärgårdstillägg, inte är bidragshöjande för elevpengen. Förvaltningen bedömer att delen som avser insatser för ökad måluppfyllelse är bidragshöjande för elevpengen, men denna del är inte kopplat till ett äskningsförfarande för fristående huvudmän. Förvaltningens bedömning är att nämnden tagit hänsyn till principen om lika villkor när nämnden fattade beslutet. Avsikten är därmed att medlen ska fördelas utifrån denna princip. Av dessa anledningar kan ovanstående delar av beslutet inte anses strida mot lag och förordning. Huruvida den del av beslutet som avser 90 miljoner kronor för att kompensera för ökade pensionskostnader strider mot lag eller förordning bör nämnden överlåta till domstolen att avgöra.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Om domstolen finner skäl att upphäva hela eller delar av beslutet kan detta få ekonomiska konsekvenser om medlen redan har betalats ut i de upphävda delarna. Detta då det åligger nämnden att rätta ett beslut som upphävts av domstol.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Verkställighet av beslutet och hur beslutet bedöms av domstol kan påverka grundskolenämndens målgrupp. Yttrandet i sig har ingen direkt påverkan på den sociala dimensionen.

Samverkan

Information på facklig samverkansgrupp (FSG) den 13 maj 2024.

Bilagor

1. Yttrande till förvaltningsrätten
2. Protokollsutdrag GSN 2024-03-26 § 59 samt underlag
3. Aktbilaga 15
4. Aktbilaga 21
5. Aktbilaga 26
6. Aktbilaga 34

Ärendet

Förvaltningsrätten i Göteborg har förelagt grundskolenämnden att yttra sig över inkomna överklaganden gällande grundskolenämndens beslut om kompletterande budget den 26 mars 2024, § 59.

Grundskolenämnden ska efter beviljat anstånd inkommit med yttrande till förvaltningsrätten senast den 22 maj 2024.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Göteborgs Stad beslutade den 21 mars 2024 att i en kompletterande budget höja grundskolenämndens kommunbidragsram med 100 miljoner för 2024.

Den 26 mars 2024 fattade grundskolenämnden, utifrån ett yrkande från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, beslut om att nämndens tilldelade ramökning skulle fördelas enligt följande:

- 90 miljoner kronor till elevpengen för att kompensera skolenheternas ökade kostnader för avtalade förmånsbestämda pensioner.
- 5 miljoner kronor till den kommunala kulturskolan för att minska behov av ekonomisk anpassning i den elevnära verksamheten.
- 4 miljoner kronor till insatser för ökad måluppfyllelse.
- 1 miljon kronor för att utöka skärgårdstillägget fram till dess att detta långsiktigt regleras inom ramen för ordinarie budgetberedning.

Grundskolenämnden har fått in åtta överklaganden över beslutet om kompletteringsbudgeten att yttra sig över. Klagandena yrkar att beslutet ska upphävas respektive upphävas och återförvisas.

I överklagandena anges sammanfattningsvis att beslutet strider mot följande lagstiftning:

- 2 kap. 3 § kommunallagen (2017:725)
- 9 kap. 20 §, 10 kap. 37-38 §§ och 11 kap. 37 § skollagen (2010:800)
- 14 kap. 1-2 §§ skolförordningen (2011:185)

Det anförs även att villkorade bidrag strider mot lagstiftarens intention (prop. 2008/09:171, s. 33) samt att det finns rättsfall kring att enskilda huvudmän ska få ta del av resurser samtidigt som den kommunala verksamheten (HFD 2015 ref 53).

Beslutet som grundskolenämnden tog var uppdelat i fyra poster på sammanlagt 100 miljoner kronor. De som överklagar har överklagat beslutet i sin helhet. De flesta klaganden går inte in på vilka poster de menar strider mot lagstiftning men resonemangen rör att enskilda huvudmän ska få bidrag på lika villkor. Ett av överklagandena anger att samtliga poster, utöver de 5 miljoner kronor som avsätts till kulturskolan, är ”medel som normalt påverkar underlaget för beräkning av belopp till enskilda huvudmän”.

Målet handläggs hos förvaltningsrätten som ett laglighetsbesvär. Detta innebär att det överklagade beslutet endast kan upphävas om det inte har tillkommit på lagligt sätt, om det rör något som inte är en angelägenhet för kommunen, om grundskolenämnden inte haft rätt att fatta beslutet eller om det annars strider mot lag eller annan författning.

Domstolen ska i sin prövning inte ta ställning till beslutets lämplighet utan bara dess laglighet och bara beakta det som klagandena anfört till stöd för beslutets olaglighet inom ramen för överklagandetiden. Det är domstolen som avgör om beslutet ska upphävas helt eller delvis. Om domstolen finner att beslutet är olagligt kan den endast upphäva beslutet och inte ersätta det med något annat.

Förvaltningens bedömning

I förslaget till yttrande redogör grundskoleförvaltningen för sin bedömning av det överklagade beslutets laglighet.

Protokollsutdrag skickas till

Förvaltningsrätten i Göteborg

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Maria Andersson
Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg
Avdelningschef Styrning och ledning